

DEBRECZENI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:			
Helyben:		Vidékre:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy óra	1 "	Egy hónapra	2 "

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmórsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel

Mi lesz a világból?

— május 23.

(y.) Egy őrült ember tengerre száll és legyilkolja az egész hajót, hogy bosszút álljon az emberiségen, — magukat szociáldemokratáknak nevező politikai nagygyerekek feljelentik az egész képviselőházat összeférhetlenség miatt, hogy bosszút álljanak Ugron Gáboron, — Rómában, Bécsben és Berlinben az obstrukció, — Spanyolországban forradalom, — Amerika hadat akar üzeni Törökországnak, hogy belőle 100.000 dollárt kicsikarjon, stb. stb. amerre nézünk bolondabbnál bolondabb kegyetlennél kegyetlenebb híreket hoz mindenfelől a szél, úgy hogy akik csendesen ülnek és figyelik az idő folyását, önkéntelenül felkiáltanak; mi lesz a világból.

Az elzúllott 19-ik század kétségkívül végórát éli. Látszik, hogy esztelenül kapkod mindenhez, aminek a jelenségeiből életjeleket kovácsolhat a világ elé magáról s látszik, hogy e törekvésében ép oly kevéssé válogató, mint az a kinek távolodó félben van az esze.

Kis Magyarországnak csendesen elvonulva, mi a magunk ügyeivel-bajjaival veszködünk. Ha a világot nem nézzük is, meg van nekünk a magunk baja. Érezzük jól.

A világ bajából csak annyit érzünk, hogy átsapnak a fejünk felett az általános vihar hullámai s társadalmi életünkre

is, politikai közéletünkre is rávetik sálakjukat.

Régi építményeink, őseink örökei bomladoznak s helyökbe czifra favázakat dob a divat. Társadalmunk meg van bontva testvéries régi összetartása már csak álom. Ma egyik tagozata harcban a másikkal s még az azonos tagozatok osztályai is — munkás és munkaadó-érdekharcot vívnak.

A politika a vallás megvadtított pályának sörényébe fogózkodik s ragadtatja magát maga se tudja hová.

Mindezekfelett pedig mint a töltéseken átsapó ár zudul ránk az államfenntartó kiadások áradata.

Többet és többet, ez a jelszó. A védelem vasruhát szedjük, egyre szedjük magunkra, úgy, hogy ellenséges golyótól vagy kardcsapástól se kell tartanunk, le roskadunk maholnap saját páncélaink sulya alatt.

Amellett a gyűlölet mérge szivárog minden oldalon a felnyitott sebekbe. Angol és bur, amerikai és spanyol, francia és német, bolgár és szerb nem gyűlöli egymást oly lobogó szenvedélylyel mint, a magyar politikai ellenpártok.

És a politika mezejéről kimászni ez a gyűlölet a társadalmi térre, a hol járványosan terjed s a barna nyirkos foltokkal rakja tele élet testét.

Hogy „mi lesz a világból“ az a világ dolga. De hogy mi lesz a magyarból, ha igyfolyik tovább a sor: az a mi nagy kérdésünk.

Megbontjuk minden oldalon régi épületeinket s egy világvihsr szele majd lekapja egyszer fejünk fölül a fedelet.

Az egészségügyi közszolgálat reformja. Az országos közegészségi tanács még 1893-ban részletes javvlatot terjesztett föl a belügy-miniszternek az egészségügyi közszolgálat átalamosítására. Most, hogy a földmivelségi miniszter uenyujtotta az állatorvosi közszolgálat átalamosításáról szóló törvényjavaslatot és ezzel bizonyította azt, hogy a közszolgálat egyes ágai átalamosíthatók még az egész közgazgatás jövőbeli átalamosítása előtt és ettől teljesen függetlenül: a közegészségi tanács elhatározta, hogy az említett javaslatából kiindulva újból tárgyalás alá veszi az egészségügyi közszolgálat reformját. Az átalamosítás tárgyában újabb fölterjesztést intéz a miniszterhez és reformbizottsága által előkészített az 1877. IA. t.-cz. egyes szakaszainak revízióját a gyakorlati szükségnek sorrendje szerint.

Politikai hírek.

A hágai megállapodások. A magyar delegáció külügyi s bizottságának szombati ülésén gróf Goluchowsk külügyminiszter részéről a hágai megállapodásokra vonatkozólag egy fontos nyilatkozat történt, mely a hivatalos tudósításból kimaradt. Ez a nyilatkozat gróf Apponyi Albert azon kérdésére vonatkozott, hogy vajjon külügyi hivatalunknak kifogása

ladait, Jókait épügy, mint Ohnetet, Beniczkynét jobban szerette Dumasnál.

A diákmuatásokon egész udvara volt. Ő ekkor járt a negyedik polgáriba, én meg készültem az érettségire. Mindenkihez volt egy nyájas szava, de ha kellett valami, még is csak én hozzám fordult s én reszketve hoztam elő gallérját, hogy betakarjam vállait, melyen a hosszú valcer után gyöngyözött az izzadság.

Még egy hét előtt felkértem otthon a második négyesre. Megigerte és mégse velem táncolta. Apja ép a tánc előtt mutatott be neki egy fiatal hadnagyot, az igazgatónk öcsését, ki szabadságra jött haza s ott rontotta a diákok renoméját a leányok előtt. Ezután folyton körülötte legyeeskedett, úgy, hogy mi többiek alig jutottunk hozzá egy fordulóra.

Mikor a négyes bevezető zenéjére hozzá siettem, így szólt:

— Ugy-e nem haragszik Béla, ha a hadnagy urral táncolom e négyest. Nagyon kért s én neki ígertem. Jöjjön bemutatom neki... Füzessy Tibor — Fejér Béla.

... Azóta nem táncoltam. Sok mulatságon voltam. Sok szép nőt láttam, sok idő elmúlt, azóta, hosszú nyolcz év, de mióta azt a négyest nem táncolhattam vele, nem tudtam nőnek a derekát átkarolni.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

NÁSZUT.

Nem viszlek én Velenczébe,
A galambok városába,
Zengve zengő, dalos tenger
Ringatózó ladikjára.

Elviszlek majd kis falumba,
Szederindás domb tövébe,
Csörgedező patak mentén
A pacsirtás völgy ölébe.

Édesebben álmodjuk ott
Legboldogabb álmainkat...
Égő szívem dobogásán
Két karom majd el-elringat.

Pósa Lajos.

A második négyes.

— Elbeszélés. —

Ő barna volt. Én vörös, de szökének tartottam magam. Néki gyönyörű fekete szemei voltak, az enyém zavaros vizsinűek, de én égészin kéknek néztem.

Neki arasznyi szép formás lábocskái voltak, az enyémnél meg mindig kétségbeesett a suszterom, hogy hol kap akora bőrt egy darabban.

Kezei halaványok, a kék erek mintegy átcillámlottak az átlátszó bőrön, az enyéimen meg kiduzzadtak, mint a szárítókötél lenne végig huzva alatta.

S ő mégis szeretett engem. Én nem... imádtam. szentemet láttam benne, szerettem volna laborolni előtte, csokolni, — nem őt, ennyire nem merészkedtek vágyaim, hanem csak ruhája szélét, vagy selymes haja fűrteit. Ha szemben találkoztunk minden reggel a cukrász boltja előtt, alig mertem megemelni kalapom a dörmögő hangomból nem igen vettem ki a „jó nap“ köszönést.

Minden vasárnap, vagy ünnepnapon, vagy olyankor, ha nehéz gyakorlára volt, összejöttünk. Az én anyámat meg az övét még régi fiatakori kötélék fűzte össze s nem hiszem, hogy valamikor nem egymásnak szántak... De akkor nem tudták még, milyen alakban látom majd meg én ezt a napvilágot.

Hanem tanulni nem szeretett. Házi feladványait rendszeren én csináltam meg. De minek is neki: Szépen zongorázott, énekelt, ismerte Petőfi, Arany lyráját, Kiss József bal-

volna-e az ellen, ha a zártaknak kijelentett hágai határozatok nyíltakká változtatnának Gróf Goluchowski külügyminiszter erre azt válaszolta, hogy monarchiánk részéről ez ellen semmiféle kifogás nem tétetnék. Gróf Apponyi Albert ennek a nyilatkozatnak oly fontosságot tulajdonított, hogy a külügyminisztert annak ismétlésére kérte föl. Ennek a kérelemnek gróf Goluchowski készségesen eleget is tett, mire Gróf Apponyi Albert azzal fejezte be fölszólalását, hogy erre a nyilatkozatra alkalmas helyen hivatkozni szándékozik.

Szoritsd . . .

— Valami az érettségről. —

május 22.

Vége felé siet a tanév . . .

A tanárok, tanítók és tanítónők kiadták a jelszót: s z o r i t s d !

És megkezdődtek a gyötrelmek, a magolások! Hja! A szekunda kellemetlen jószág! — kivált az érettséget tevő ifjuságnak nagy a — kinlódása.

Szomszédságomban lakik egy érettségire készülő diák. A fiu nem lehet valami napoleoni lángész. Kora hajnaltól késő éjszakáig minden ajtón, ablakon keresztül hallatszik iszonyatos magolása. A ki hallja, megesk a szíve rajta, mintha valami nehéz beteg betegnek a jéjgatását hallaná. Nincs ember, a ki egy napig hallgatni tudná és a szerencsétlen fiatal ember meggyőzi hetekig.

Kérdés: mire való ez a nyaggatás? Minden betű, a melyet most az én szerencsétlen szomszédom magol, már kétszeresen benne ül az agya velejében. Egyszer belelepítette, mikor napi lezckére kapta föl, másodszer, mikor az osztályvizsgálatra készült. Hát minek ézt most még harmadszor is kikaparni a boldog feledés pókhálójából, még egyszer megkínózni vele ifju polgártársainkat? Mikor a diák kikapja a hetedik osztályról a bizonyítványát, hát abban a tanárjának, az igazgatójának a hiteles aláírásával és az

Füzessy ezen bál után szabadságának majd minden napját nálunk töltötte; míg én alig hogy megvolt az érettségi vizsgánk, kértem atyámat, hogy rögtön elmehessek hazulról. Nem tudtam elfeledni, hogy kis gyermek-kori barátjának ígérését, kivel annyiszor játszadozott, ki rajongó szeretettel csüggött rajta, meg tudja szegni egy fess, csinos bajszu hadnagyért, kit akkor látott először.

Négy év mulva kerültem csak először haza, hogy egy évet vidéki ügyvédi irodában töltsek! Már akkor neje volt Füzessy főhadnagynak, kinek ezredét ekkor városunk ujonnan épült kaszárnájába helyezték át. Nem látogattam meg, de a találkozást el nem kerülhettem. Prinezipálisom nejenél jöttünk össze. Mikor meglátott, gyöngén elpirult s a kézesök alatt odasugta:

— Beszélni szeretnék önnel asztalbontás után.

Ott ültünk a kis szalon pálmája alatt. Lábaik előre nyujtva, a kis török kereveten hátra dőlve, félig lecsukott szempilláival azt hittem egy tündérbéka van előttem. Leborulni szerettem volna, bevallani, hogy még most is szeretem úgy, mint akkor, szívem egész melegével s képes lennék érte megölni bárkit . . . a férjét . . . De nem. Dőre gondolat, hisz mit remélhetek én, hisz szereti férjét, az is

intézet pecsétjével igazoltatott, hogy ő a magyar irodalom történetét jelesen vagy jól, vagy elégségesen, de tudta. Kénnélfogva azt mindenkinek kötelessége elhinni. El is hiszi mindenki. Csak éppen azok nem, a kik a bizonyítványt kiadták. Azok egy esztendő mulva megint előveszik a gyereket, még egyszer megsütik, megfőzik, s kiadnak róla még egy bizonyítványt a nagyobb hitelesség okáért.

Ugy látszik hogy az érettségi vizsgálaton tulajdonképpen maga az állam kéri számon az ifju tudományát. Vagy megbizik az állam a maga embereinek a szavahihetőségében és becsületességében vagy nem. Ha megbizik, valóságnak kell elfogadni, a mit hiteles okmányban tanusítanak. Ha nem bizik meg, mindenféleképpen ellenőrizheti őket, csak éppen egy módon nem: a más ember fiának a bőrén. Józan ésszel úgy is tudni való dolog, hogy egy óra lefolyása alatt semminemű tájékozódást nem lehet szerezni arról, ki mennyit tud a nyolcz iskola tudományának minden ágából. Ha úgy látszik, mintha semmit sem tudna, az lehet bolond véletlenség, ha tudónak látszik, az lehet lutri-treffer. Ha meg valóban tud, az sem bizonyít egyebet, minthogy jó emlékező tehetsége van.

Az pedig, hogy valakinek rossz a memoriája, nem büntetendő eselekmény.

Az én szomszédom is ebben a betegségben szenved s ha három négy heti szörnyű magolással bele is tömi a fejébe azt, a mire szüksége van: harmincz nappal az érettségi vizsgálat után úgy elfelejté azt megint, hogy esupa gyönyörűség.

Egész bizonyos dolog, hogy a főigazgató ur, valamennyi tanár és a tudományos akadémia minden tagja elvágódnék a maturán.

Idejemult tanügyi rigolya a z e g é s z m a t u r a. Avagy micsoda józan okot lehetne a mellett jólhozni, hogy az írásbeli vizsgálaton magyarról latinra és göröggre fordítatnak mindenféle utléírásokat, mi egyebet? Van-e egy millió érettségi vizsgá-

ót, hisz boldog . . . Felrezzentem ő szólt:

— Csakugyan nem szép magától, már három hónapja hogy itt van s még sem látogatott meg!

— Mit keresnek én önnél asszonyom? Férjét is alig ismerem!

— Szóljison csak úgy, mint régen mikor még diák volt, Erzsikének, megengedem!

— Nincs jogom asszonyom. Míg gyerekek voltunk megtehettük, lehetünk jó barátok . . . de most . . . önnek férje . . .

— Most? ! S miért nem lehetnénk jó barátok most is?

A vér agyamhoz tódult. Mért nem lehetünk? Mert szeretlek forrón, mert nem feledtem még el azt a négyest, a mikor ott hagytál a férjed miatt.

Ha akkor veled tánczolok, talán most jó barátok lehetnénk, talán emésztő szerelmem melőg, vonzó barátságossá változott volna, de most haragszom rád a multért, gyűlölöm férjedet . . . s mert szeretlek . . .

— Igen asszonyom, lehetünk . . .

Mi mindent beszéltünk még nem tudom de a régi jó idők mint álmoképek újra elvonultak, előttem, láttam őt újra rövid szoknyában, pihegő kebelével; majd meg magamat

latot tett ember között csak egy is, a ki rászorul az életben arra, hogy magyar nyelvről görögre fordítson valamit?

De nem csak a diák, hanem a tanárurak is drukkolnak — a főigazgatótól, a kormánybiztostól.

És a legtöbb diák az életben se csinál egyebet — csak drukkol.

Haldokló oroszlán.

— Az angol-búr háboru vége. —

— Saját tudósítónktól. —

május 21.

Az a szomorú játék, a melynek színhelye Dél-Afrika és a mely már közel három negyed esztendeje lázas izgatottságban tartja az egész világot, borzalmas gyorsasággal közelednek a végéhez. A búrok sősi népeinek vége. Hősiesen védekeztek a kegyetlen végzet ellen, de ez most végképp megsemmisíti őket. A gyöngébb harcoknak immár lehanyatlak a karja s a durva erőszakos csapásai egyre érik. Mafeking felszabadult, a búrok parancsnokai sorba megadják magukat Pretoriában pedig a békepárt száma érvényesül mindinkább.

Az üldözöttek új feltételeket ajánlanak, de a könyörtelen győző feltétlen megadást követel. A tragédiának vége a harcztér minden pontján, mert Buller még Natalban is feltartóztathatatlanul nyomul mind előbbre és egyre azt jelenti, hogy csak demoralizált tömegeket talál utjában.

Még pár nap, és az angolok már Johannesburgban állhatnak. Lehetetlennek látszik, hogy céljuktól, a mi egyuttal a harc díja, valami elterelje őket. Lehetetlennek látszik, hogy valaki utjokat állja, mint a hogy egykoron az oroszoknak állotta utját Európa, a mikor ők utban voltak Konstantinápoly felé. Egyedül Amerikának volna reá kedve, de ara sincs semmi kilátás, hogy ez be is következék.

Roberts és Kitchener most már gyorsan

amint az oszlopnak támaszkodva könnytől homályos szemekkel nézek egy libegő lánykát egy fiatal hadnagyocska karján . . .

Másnap a legelső vonattal Pestre utaztam szüleimnek betegséget hozva fel, melyet csak ott gyógyíthatnak ki. Igazam volt nem hazudtam. Két év mulva ott is nyitottam meg irodámat.

Mikor újra megláttam gyászruhában ő jött hozzám.

— Nézze, úgy e mennyire megváltoztam. Tudja e miért? Tudja ugy-e, hogy félév előtt meghalt atyám. Hogyne, hisz' névjegyét is elküldte részvétével. Köszönöm. Hanem hogy mért hozott még a csapás nem tudja. Atyám nem volt oly gazdag mint férjem gondolta. A kauczióon kívül még csak most várt sokat, nagyon sokat s azért volt öt évig oly gyöngéd férj s most, hogy semmire jutott ugyszólván, durva, goromba lett. Fogalma sincs róla mit szenvedtem én egy félév alatt?!

— S miért mondja ön asszonyom mind ezeket én nekem?

— Hogy . . . hogy . . . ön vállalja el válópörömet!

Adler László.

véger. Krügernek is, De Wettnek is az a feleletük, hogy egyedül a föltétlen kapitulációt fogadják el.

Udvari hírek.

május 22.

Mária Valéria főhercegnasszony. Budapestre érkezett nyomban egész családjával kiutazott Gödöllőre, é királyi kastélyba. A főhercegnasszony kedden reggel bejött a fővárosba. hogy mint a Vöröskereszt Egyesület legfőbb védnöke, a városháza tanácstermében délelőtti órákor tartandó közgyűlésen jelen legyen. Lajos Győző főherceg a közgyűlésen mint az egyesület védnöke vesz majd részt.

Hova megy a csár? A csár Párizsi utazása még nincs elhatározva, de valószínű, hogy június és július havában meglátogatja a párisi kiállítást. A csárné semmiesetre sem megy Párisba, hanem a csár Murawiev gróf külügyminiszter fogja elkísérni. Augusztusban lesznek az orosz nagy hadgyakorlatok, melyeken szintén részt vesz a csár, a ki a gyakorlatok után Orosz-Lengyelországba megy vadászatra. Ezután az egész csári udvar Livádiába költözik. A csári pár ebben az évben nem megy Darmstadtba.

Az angol királynő szembaja. Viktória királynő régi szembaja egyre nagyobb aggodalomra ad okot. A királynő szeme annyira érzékeny, hogy már a kék szemüveg sem védi meg a napfény ellen. Nem rég egy kiváló külföldi szemorvost konzultáltak a királynő baja miatt, de ő nem tudott segíteni rajta.

A csár születés napja. Konstantinápolyból jelentik. A szultán Miklós csárnak születés napja alkalmával üdvözlő táviratot küldött.

Egy trónörökös pár és a magyar csárdás.

— Fejedelmi kedvtelések. —

május 22.

Három hétig üdült most tudvalevően Abbáziában Károly román király nejevel, a költői lelkű Erzsébettel, fiával, Ferdinánd román trónörökösrel s menyével, Mária hercegnővel.

Csendes visszavonultságban éltek a Villa Angiolinában s ezt csak akkor hagyták el, mikor gróf Szapáry László, az udvarias fiumei kormányzó kereste föl a királyi család, hogy egy-egy kiránduláson kalauzolja.

Különösen Ferdinánd trónörökös és neje Mária hercegnő, ki az angol nők minden szépségét és báját egyesíti magában, gyönyörködött Quarnero szépségeiben.

A kirándulások egyik legszebbike s legérdekesebbike volt az, melyet gróf Szapáry kormányzó előre nevű gőzösen tett a román trónörökös pár.

Erről a kirándulásról írja egy abbaziai fürdővendég ezt a kedves kis epizódot:

Egy borongós, de nem kellemetlen időben a hajó először Arbe szigetére ment, itt a trónörökös különféle tárgyakat vásárolt.

Innért Veglia szigetére hajóztak. Utközben dus villásreggeli volt a hajón.

A fedélzeten volt Jónás Janesi cigányzene karra is. A magyar muzsikuskok tüzes játéka csakhamar pompás kedvre villanyozta a társaságot.

Magyar cigányról lévén szó, természetesen, hogy magyar nótát, csárdást huztak. Egy ideig csak hallgatta az előkelő társaság a zenét, majd mikor a kormányzó egyik deli legénye valamelyik csinos fehérszemélyllyel hetykén, kaczkiasan eljárt a tánczot, a feleségek vendégek nemcsak megtapsolták, de követték is példájukat.

Előbb az udvar hölgyek, aztán maga a trónörökös-pár is megpróbálkozott a csárdással s a talp alá való cigányzenére csakhamar teletüzzel járták a magyar tánczot.

A trónörökös végül külön elismerését fejezte ki a magyar muzsikuskoknak.

A mostoha leány.

— Pletyka. —

Ezt a kis pikáns történetet a fodrászomtól hallottam.

Igaz-e nem-e, meg nem mondhatom, — mert ő kelme csak olyan félhivatalos közlönyöm nekem, akinek el is lehet hinni hébe-hóba valamit, ha égre földre esküdözik, meg nem is.

... Róka ur (álnév!) instálom hegyesen így kezdé mondókáját Figaró szószátyár utóda hozzám járogat, én szoktam a képét megszüreteleníteni, meg a fejét megmosni; de tessék elhinni instálom kegyesen, még nem nőtt be a feje lágya, daczára hogy alig hetvenkedik tiz-husz hajszál a feje bubján.

... Valahányszor elterpeszkedett a székben, opoponax illatu, rózsaszin levélkét huzott ki a szive tájékáról, instálom kegyesen, s amint kivette, ne adj istenem, hogy fölpillantson, amíg végig nem böngészte.

... Szerelmes istenkém, gondolám magamban, instálom kegyesen, hiszen csak nem azért adta ezt a két látó szemet, hogy behunyjam, ha valami csiklandós dolgot tudhatok meg. A vón csak szép. Hm!

... Így aztán instálom kegyessen, végig olvastam az egész levelet.

... Ejnye te vén kópé, mondok magamban, ha a feleséged meg tudná, jaj keserves volna a te kopasz fejednek.

... Tessék csak elképzelni instálom kegyesen, mit irt a nő!

Ugy érzem, hogy ez a döntő lépés lesz életemben, habozva teszem ugyan de bizok az ön lovagiasságában. Hat órákor a szinkázkertben fogok sétálgatni. Lássa igazán megvallom, szeretnék már férjhez menni, mert meguntam idehaza lenni. A papa meg a mama örökösen szívódnak. De ön... Ön olyan jónak, olyan gyöngédnek és figyelmesnek látszik... Es hátha... no de ön bizonyly ért engem...

... Ma hat órákor kíváncsiságtól gyötörte a mint észreveszem, hogy Róka ur kijön a hivatalból, tisztos távolban követtem őt.

... A színház előtt egy hölgy alakot vettem észre, ki félénken előre hátra tekintgetve sétálgatott... Egyedül.

— Kisasszony! kiáltá e pillanatban megittasodva a gyönyörtől Róka ur, mi közbe könnyedén meg fogta a nő kezét.

— Uram!

— Imádom önt oh kisasszony.

Egy kóbor lámpa rájok vetette bizalmas pislantásait, mire a következő zavaros párbeszéd következett:

— Erzsike? .. hát te vagy? ..

— Bá-ács-i-i,

— Menjünk haza .. leányom. Hideg... van. Nem való... sétálni!.

De a dolog csak ezután lett érdekes, instálom kegyesen, mikor egy nő alak tört elő a hátok mögött, szinte lihegett a szaladástól.

— Ah nyomorult... esábitó... kiáltá rémesen.

— Mamuka... te vagy az? válaszolá Róka ur szinlelt örömmel, Erzsikével sétálgatunk itt.

— E... erzsikével? ..

— No igen? Hat mi különös van abban? Hisz — mostoha leányom.

... Erre mindhárman megfordulnak és szótlan szemlesütve haladtak egymás mellett — haza felé.

Nilván úgy eshetett a dolog, hogy Róka ur felesége megtalálta a az opoponax illatu rózsaszin "poste-restante", levélkét, melyben a leány a mostoha apjátak adott találatát s úgy került a nyomokba.

... Ma Róka ur össze-vissza karmolt ábrázattal jött hozzám. Azt hiszem a felesége kézi munkája lehetett.

... De a leányának sem szerettem volna a bőrébe lenni nem én...

Tessék elhinni instálom kegyesen.

A testvérgyilkos földes ur.

— Törvénszéki főtárgyalás. —

(Saját tudósítónktól.)

május 22.

A szatmári kir. törvénszéknél nagy érdekű (és borzalmas főtárgyalás vette kezdetét.

A bünös: Papp Béla 29 éves. családos földbirtokos, tartalékos huszár hadnagy, a ki azzal van vádolva, hogy öcsesét Papp Elemér 1899. aug. 20-án pohár sörbe tett méréggel akarta megölni, November 18-án pedig Zsoldits Mihály juhással lelövette s a boldogtalan ifju meghalt.

November 19-én megtalálták a Papp Elemér hulláját s a nyomozat meglepő eredményekre vezetett. Kítünt, hogy az ifju gyilkosa senki más nem lehet, mint oly egyén a kinek ő utjában volt.

Papp Béának volt utjában, ki egyik testvérét már Amerikába üzte ki s le is tartóztatták őt Zsoldits juhással és bünrésztes unokaöcsésével, a szöllőben levő Papp Zoltánnal.

Eleinte tagadtak, de később bevallottak mindent.

Papp Béla neje a szatmári alispán, Nagy László leánya, de a bájos fiatal asszony megtörve e roppant csapástól való keresetet adott be férje ellen.

Szombaton volt a békéltetési tárgyalás, de Papp Béla nem kívánt azon jelen lenni s csak azt üzente a börtönből, hogy fiát, ha betölti a hét évet az ő gondozására bizzák.

A tárgyalás iránt napok óta nagy az érdekltség s Szatmár tele van idegenekkel. Itt vannak a fővárosi s a vidéki lapok tudósítói; a vármegye és város nagy közönsége belépő jegyhez alig lehet jutni.

N A P I H I R E K.

Debreczen, május 21.

— **A bankkormányzó Debreczenben.** B i l i n s k y Leo, volt osztrák pénzügyminiszter, az osztrák-magyar bank kormányzója csütörtök délután Debreczenbe érkezik. A magas vendég fogadtatására bizottság alakult gr. Dégenfeld József főispán elnöklété alatt. A Bika szállóban rendeznek be lakást neki, majd a város ötös fogatán a Nagyerdőre kocsizik, este szükkörű, 12 terítékű társas vacsorát rendeznek tiszteletére. Másnap megtekinti a város nevezetességeit, gyárait, nagyobb iparvállalatait; d. u. 2 órakor a kereskedő társulat rendez díszebédet.

— **Személyi hir.** B u d a y Sándor műszaki tanácsos, kerületi vízügyi felügyelő tegnap városunkban időzött a kulturmérnöki hivatal felülvizsgálatára.

— **Az idegen kéz.** Dr B a r o s s János ily cím alatt könyvet adott ki, a melyben kimutatja, hogy hazánkban két millió hold van nem magyarok, de idegenek kezében. Az adatok — szerző bevallása szerint is, nem egészen bizonyosak. Így például Nyiregyházáról idegennek van felvéve báró W a n g e n h e i m Gyula, ki így nyilatkozik:

Dr B a r o s s János műve nyomán közli a magyarországi idegen földbirtokosok névsorát. Őszinte örömmel olvastam, hogy én is az idegen kezében közé vagyok sorolva. Más magyar ember talán bosszankodott volna azon, hogy idegennek tartják, de nekem ez igen nagy örömet okozott, mert így közvetlenül meggyőződhettem róla, hogy az a szomorú kép, a mit Baross János kimutatása nyújt, talán nem is egészen felel meg a valóságnak.

Ha még én is idegen kéz vagyok, akkor dr. Baross János ur ne féltsen az idegen kezektől Magyarországot.

M á r i á s s y Ferencz Márkusfalváról szintén kijelenteni, hogy sok téves adat van dr. Baross János kimutatásában. Davidovits Lipót azt írja, hogy K é d e r e r A r t h u r és K á r o l y torontálmezei birtokosok szintén magyar honpolgárok.

D e b r e c z e n b ől csak egy idegen kezét említi a könyv: K n o l l R u d o l f n é t, 196 holddal. Mi úgy tudjuk, hogy ez is téves adat, mert K n o l l R u d o l f megszerezte a magyar állam polgári jogot.

— **A tanács az Olajútónek.** Lapunk felpanaszolta, hogy az Olajútó lakosait megfosztotta egy új tulajdonos egyetlen jó vizű kutjoktól. A városi tanács sürgősen intézkedett, hogy az ott lakó több száz lélek ne szenvedjen szomjúságot és kutat furatott részökre. A furás sikerült s az olajútóbeliek pompás vízhez jutottak.

Szépül a korzó. Bizony rá is fér a debreczeni korzóra a szépítés. Azok a régi kopott, szemrontó kofa sátrak nem egy-két városunkban megfordult idegennek tünnek fel már. Végre valahára nyugalomba kerülnek. Ma délután már sok járó kelőnek feltűnt a Kossuth utca sarkán épülő vassátor. mi mégis csak türethetőbb mint a régi. Mint megbízható forrásból értesülünk, ezentul nem egymás mellé frontban lesznek az új sátrak

építve, hanem minden nagyobb forgalmu utca sarkon, hogy a vásárló közönség ez által is némi kényelemhez jusson.

— **Kinevezés.** A debreczeni ítélőtábla elnöke dr. G r o s z Rezső ügyvédjelölt bánffy-hunyadi lakos, végzett joghallgatót a debreczeni ítélőtábla kerületébe d i j a s j o g g y a k o r n o k k á ideiglenes minőségben nevezte ki.

— **Az ügyvédi kamara választmánya** dr. T ü d ő s László debreczeni ügyvédet a névjegyzékből kitörölte s irodája részére gondnokul dr. T ü d ő s János debreczeni ügyvédet rendelte ki.

— **Megszökött a szegényházból.** Burai István 76 éves napszámos, ki a városi szegényházban tengette az életét, még 13-án eltávozott a szegényházi ruhában és azóta nem tért vissza, úgy hogy el kellett rendelni a köröztetését. Hallomás szerint a Csapó kertben lakó lányánál özv. G e s z t i Sándornál tartózkodik jelenleg.

— **Ügyforgalom.** A debreczen városi mezőrendőrségen eddig kb. 3000 ügydarab érkezett be és ezeket mind elintézték, mi szép bizonyítvány a hivatal működése mellett.

— **A városházáról.** Holnap azaz szerdán délelőtt a városháza nagy tanács termében a tanács tagjai értekezletre gyűlnek egybe, hol a S i m o n f y Imre kir. tan. polgármester jubileuma alkalmával az ünnepeltnek átadandó tisztségviselői album össze állítása fog szóba kerülni.

— **Torna verseny.** A helybeli ev. ref. főiskola tanuló ifjúsága folyó hó 6-án a nagyerdőn tornaversenyt rendez, melyből kifolyólag már kérelmet is intéztek a városi tanácshoz, a szokásos hely, a koccsolya pálya átengedése iránt.

— **Nagy verekedés.** Hatalmas ribilíó volt 17 én az állomáson. A Bika szálloda omnibusz-kocsisa Keresztesi István, meg egy másik legény Kozma Énók kaptak össze. — Dulakodás, verekedés lett a dologból. Már ott hagyták egymást, mikor a portás is ki jött az omnibuszához belőlről. A kocsis elpanaszkodta neki a baját s mivel Kozma Énók újra előkerült, a portás ur ki adta neki a fizetést egy pár nyaklevesben. Neki lökte egy vasuti hordárnak is de az se volt rest, hozzá fogott s ő is el kezdte agyabugyálni a legényt, a kocsis is neki gyürkőzött mégegyszer s így Énókot furcsán helyben hagyták. Ma ítelt felöttük a rendőrség.

— **Trachomás vizsgálat.** A külső területen fennálló gyárak és ipartelepek trachomás betegeinek vizsgálata a jövő héten lesz, melyen Dr. S o m o g y i Zoltán és O r o s z László rendőrfogalmazó vesznek részt a város részéről. — Még ma kellett volna megtartani, de közbejött akadályok miatt elmaradt.

— **Esküdtek összeírása.** Az e hóra érvényes esküdtek névsorát most írja össze egy bizottság, mely egyuttal a k é p v i s e l ő v á l a s z t ó k hiteles névsorát is megállapítja. Mint értesülünk, a tanyai népnek szokatlan az összeírás és mivel a d ó e m e l é s től tartanak, sokan meg is tagadják az adatok bediktálását, mi a bizottság működését nagyban hátráltatja.

— **Tűz a tanyán.** A k i s m a c s a i Dragotha Miklós tanyán az éjjel tűz

ütött ki, melyet idejekorán elfojtotta. Mindössze egy náddal fedett ó l égett le. A közrendőri vizsgálatot ma ejtették meg. Kár nincs, mert az ól biztosltva volt.

— **Kertvizsgálat.** A jövő héten lesz a kertek vizsgálata tűzrendőri és közbiztonsági szempontból, melyte most rendőrség közbenjöttével ejtenek meg.

— **Finnyás tolvaj.** A betörők mostanában világot élik. A Tóczós kertben csak most volt tegnap, tegnapelőtt két betörés, s mára viradóra véle szemben a Köntös kertben törték fel a Szabó Gáborné házat. Rettentő finnyás volt a tolvaj ur, mert nem kellett neki akármilyen, csak gyűrűt s ékszerféléket tulajdonított el. Egyebet nem bántott, pedig lett volna mire tenni a kezét. Még nem találták meg a válogatós törőt.

— **Tanulmányut Párisba.** Mint megirtuk a m. kir. kereskedelemügyi miniszter az ipar kamarák útján pályázatot hirdetett szakmájukban kitűnt iparosok részére, hogy Párisba utazhassanak ismeretük szélesítésére. Az ösztöndíj 900 korona. — A pályázat eddigi eredménye nagyon kielégítő, mert 30 n á i több kérvény érkezett be a debreczeni ker. és iparkamarához. Mint értesülünk a pályázók között van jeles szülöttünk T ó t h András szobrász is. Hihetőleg az egyik ösztöndíjra neki van a legtöbb kilátása.

— **Megszűnt a pestis.** A m. kir. belügyminiszter rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyben hivatkozással az Egyiptom és Portulágiában dühöngött pestis veszedelem ellenében korábban kiadott 61,330 számú rendeletére, jelzi, hogy a pestis határozottan szűnőfélben van és ezért szabad a fenti országokból á r u k a t behozni.

— **A kiknek nincs otthonuk.** Csöpp kis gyermek állott tegnap délután a rendőrfogalmazó ur előtt. Remegve jött be a rendőrrel, de egészen felvidult az ősz jószágos arcu ur biztatására. Megmondta a nevét értelmesen: Fedornák Juliska. Vádolva volt nagy bünnel, azzal hogy koldult s az anyja küldte koldulni.

— Jártál iskolába, kérde az ősz ur.

— Járt — szól hirtelen az anyja, de el is hallgatott a rendőrségre.

— Hol jártál?

— Nem tudom.

— Iskola volt a hova jártál!

— Nem — emlékszem.

Elmondta aztán, hogy csak vizet kért ő, de a kisasszony koldusnak mondta és rendőrkézébe adta. Az asszony meg azt beszélte el, hogy eltolonczolták ugyan, de visszajött, mert nom tud megélni. Otthon nem adnak cseléd-könyvet, az ura nem veszi magához, mit csináljon? Vissza viszik újra őket haza (?) de legalább cseléd könyvet kap. Megérdemelte a gyaloglást ez is a Szepességéről idáig, — egy szegény asszonynak és egy kilencz éves kis leánynak. Hja, nehéz az élet.

— **Katonák debreczeni tanulmány utja.** Több közlekedési vonalnak a folyó év június végéig kezdődőleg Hajdumegyében leendő megszemlélése végett a cs. és kir. közös hadügyminiszter kiküld tiszteket, kiket a honvédelmi miniszter nyílt rendeletekkel láttak el. Felhívta ennél fogva Debreczen városát, hogy a tisztek a nyílt rendeletben fal-

szolgáltatókban részesítse és ezen fontos és közhasznú szolgálati feladatuk teljesítésében lehetőleg támogassa.

x **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomor-baj, étvágyhiány, rossz emésztés, májfájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhoffer vértisztító labdacsokat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot vélnék tenni a olvasóinknak, ha a kitűnő gyógyszer b. figyelmükbe ajánljuk 1 tekerés mely 6 doboz á 15 lapdacs 1.05 frt. A pénz előzetes beküldése után 1 tekeréset 1.25 frtért, 2 tekeréset 2.30 frtért, 3 tekeréset 3.35 frtért küld bérment a Pserhoffer J. gyógyszer-tára. Bécs, I. Singer strasse 15.

— **Eltűnt elmebeteg.** Gyakori eset hogy a gyenge elméjűek megunva az ápolást, megszöknek. F o g a s András, ki Szegeden a szüleinél lakott, gyengeelméjű volt és ezért szülei különösen vigyáztak rá. Mégis márczius hó 17-én eltűnt és azóta sem jelentkezett. Most országszerte kórozik.

— **Berlin ostromállapotban.** Valósággal ostromállapot az, ami Berlinben kifejlődött a lóvasuti kocsisok és kalauzok sztrájkjából. A katonaság készen áll arra, hogy segítségére siessen a rendőrségnek, amely képtelen arra, hogy fönntartsa a rendet. A Sándor császár ezred készületben van a kaszárnyában. Az utca valóságos esatatór. Amerre a lóvasut sinpárja halad, megszállotta a tömeg a vonalakat s minden kocsit rendőri fedezettel lehet csak áterőszakolni a tömegeken. Kétszer is rálöttek egy kocsi-ra. A merénylő a lövés után egy nagy házba menekült. Két újdonsült kocsist a tömeg lehuzott a kocsiról. A rendőrségnek csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerült kimenteni őket a felbőszült nép kezeiből. Két rendőr súlyosan megsebesült és kívülök még sok a sebesültje mindkét tábornak. Érdekes hogy a sztrájkolók csendesen, félrevonulva várják az eredményeket, az utcai háborút pedig teljesen idegen elemek csinálják — csupa szimpátiából.

TÁVIRATOK.

A fagyos szentek a király szülőjében.

Szerencs. (Május 22. Érk. este 8 ó. 20 perczkor.) A tokaj-hegyaljai szőlőkben, ahol a király szőlőterületei vannak, a fagy után következett néhány meleg nap teljesen nyilvánvalóvá tette a fagy által okozott károkat. A meleg időjárás miatt a megfagyott részek megfeketedve konyulnak le, a sértetlen részek pedig változatlan pompával diszlenek. Most már tökéletesen megállapítható, hogy a kár nem oly nagy, mint kezdetben hitték. Felerészében a szőlők sértetlenek maradtak az egész Hegyalján, sőt egyes telepek, mint pl. Ó felsége, a király szőlői, semmi kárt nem szenvedtek. Általában azt lehet mondani, hogy ha Orbán napja s egyéb elemi csapás további károkat nem okoz,

a hegyaljai szőlők ahol 100 hektoliter bort vártak, ott 50-et még mindig szüretelhetnek.

Lesz-e ismét miniszter Wekerle ?

Budapest, (Május 22. Érk. este 8 órákor.)

Az a hír, hogy Wekerle Sándor a Széll kabinetben mint pénzügyminiszter újra tárczát vállal daczára a czáfolatoknak erősen tartja magát.

A bur küldöttség Amerikában.

Washington (Május 22 Érk. este 7 óra 50 percz.)

Miután a bur követek a külügyminiszteriumból távoztak, Hay külügyminiszter a Fehér Házba, Mac-Kinley elnökkel való hosszabb tanácskozás után a külügyminiszter hosszú jelentést tett közzé, a melyben elmondja a tanácskozás részleteit és megokolja az elnök magatartását a dél-afrikai hadviselő felekkel szemben. A látogatás után Hay tudomására adta bur követeknek, hogy a hágai egyezmény III. és V. cikkére való tekintettel az Egyesült-Államok további eljárása a mostani viszonyok között nem volna ajánlatos.

A bur háboru.

Kroonstad. Május 22. Érk. este 9 ó. 40 percz.

Lord Roberts gyors előnyomulása Bloemfonteintől Kroonstadig, a boerokat teljesen demoralizálta. Bizonyos, hogy az ilyen gyors menet a legjobb eszköz az előnyomulásra. Lord Roberts bevárja az élelmiszerek megérkezését, azután gyorsan előre tör a kijelölt cél felé.

Buller tábornok előrenyomulása az elpusztított vasut miatt néhány napig késni fog. Rundte tábornok Ladybrandot megszállotta. Hunter tábornok a vasut mentén nyomul előre a mafekingi helyőrségnek szánt élelmi szerekkel és mozgó kórházat rendezett be a mafekingi betegeknek Kimberleybe való szállítása céljából. Met huen tábornok elhagyta Kroonstadot, hogy Hunter tábornok hadosztályával együtt működjék.

Az angol-bur háboru vége.

London. (Május 22. Érk. este 8 óra. 40 percz.)

A háboru vége teljes valószínűséggel a küszöbön van. A burok Pretóriát lassankint elhagyják. Ugy látszik, hogy a burok megunták a folytonos vereséget és látva a tulnyomó haderőt, komolyan foglalkoznak a béke eszméjével.

Bál a spanyol udvarnál.

Madrid. (Május 22. Érk. este 9 óra 10 perczkor.)

Mária Izabella hercegnő kedden este

Ferdinand Károly osztrák főherceg tiszteletére fényes bált rendez. A főherceg szerdán a főváros több nevezetességét megtekinti.

A magyar vörös-keresztgyulek közgyűlése.

Budapest. (Május 22. Érk. este 8 ó. 20 perczkor.)

A magyar vörös-kereszt-egyesület ma délelőtt tartotta meg évi közgyűlését az új-városháza dísztermében, nagy és fényes közönség jelenlétében. A közgyűlésen részt vett Klutild főhercegné és Lajos Győző főherceg is.

A testvérgyilkosok az esküdtek előtt.

Szatmár, május 22. (Érk. d. n. 6 órákor.)

A tárgyalás iránt a városban nagyobbuló óriási érdeklődés mutatkozik és az idegenek nagy tömegben érkeztek ide, úgy, hogy a fogadók mind tul vannak tömve.

Galba Lajos törvényszéki elnököt még folyton kéri, hogy adjon ki belépő-jegyeket de ennek a kívánságnak az elnök képtelen eleget tenni.

A szavazó bírák B a l o g h József és S z a b ó József, a vádhatóság képviselője dr. N é m e t h y József, királyi alügyész, a ki tudvalevőleg jeles poéta is.

Az esküdtek nagy része vidéken lakván, többen közülük még tegnap, hétfőn Szatmárra érkeztek.

G a l b a elnök úgy véli, hogy két, legfeljebb három nap alatt be tudja fejezni a tárgyalást, melyre 18 tanu van beidézve.

A vádlottak védői a következők: Papp Béláé dr. K e l e m e n Samu, Papp Zoltáné dr. F e j e s István, Zsoldics Mihályé hivatalból H e r m a n n Lipót. Mind a három szatmári ügyvéd.

A tárgyalás menetére nézve az elnök úgy intézkedett, hogy az reggel 9 órától délutáni 1 óráig, azután pedig délutáni 3 órától estig, esetleg az éjszakába belenyulva tartson.

A helybeli távirda óriási előkészületeket tett, hogy a sajtót kellően kiszolgálhasa. Budapestről egy külön gépet hoztak és két főtitkviselőt is ide rendelték.

A meggyilkolt és a gyilkos testvérétől Papp Árpádtól feltűnő vallomást várnak.

A vádlott szülei álitólag elutaztak, hogy ne legyenek kitéve a tárgyalás izgalmanak.

A megbecstelenített kintornás leány.

Szerencs, (Május 22. Érk. este 8 órákor.)

Vérlázító aljasságot követett el Beliczky István itteni gazdag kereskedő. Egy gyönyörű szép tizenhárom éves leány járta be a községet Kintornájával s kéregetni bement az üzletbe. A tulajdonos a leányt a szobájába hívta és ott a lány kétségbeesett sikoltozása és tiltakozása daczára megbecstelenítette. A sikoltásra óriási nép tömeg tódult be az üzletbe, mely a tulajdonost minden kétséget kizáró helyzetben találta. A szerencsétlen leány esetét a szerencsi járásbíróság át tette a sátoralja ujhelyi törvényszékhez.

Leszámolás fegyverrel.

— Nagy szalontai történet. —

Nagyvárad, május 22.

Három lövés zavarta meg a múlt év november hó 23 án éjjel Nagyszalonta lakosságát és mindenütt nagy izgalmat keltett a még az éj folyamán szerzte röppent hír, hogy Bajó Lajos agyonlőtte Boncez Sándort a nem kisebb feltűnést okozott az ezzel kapcsolatosan köztudomásra jutott hír, hogy Boncez Sándorné évek óta tiltott viszonyban állott Bajó Lajossal.

Ugy Boncez Sándor, mint Bajó Lajos és különösen az utóbbi szerepet játszottak, Nagyszalonta községi életében s így érthető nyugtalanságot okozott, midőn „nemzetes Bajó Lajos ur“ at szuronyos csendőrök kísérték a városházára, onnan pedig a nagyvárad kir. ügyészség börtönébe.

Állandó részvét központja volt Boncez Sándor, ki a gyilkos golyó által okozott sebén másnap bele is halt.

Bajó Lajost szándékos emberölésért helyezte vád alá a kir. törvényszék és Nagyszalonta város közönységének nagy érdeklődése mellett vette kezdetét tegnap bünygyének végtárgyalása, melynek különös érdekességet kölcsönöz az is, hogy a nagyvárad védői kar legkiválóbb tagjával, Rádl Ödönnel maga a kir. főügyész, a szintén elismét kitűnő kriminalista: Dr. Tassy Pál áll szemben a vádhatóság képviselőjében.

Apróság.

Csalódás. „Mit busulsz Emma? Talán nem kaptál levelet a vőlegényedtől?”

— „Dehogy nem! Nyolcz oldalt irt tele! De én képes levelező lapot sértettem volna!”

Flegma. Kérem szépen, jelenti a pinczér a fogadósnak, a 14-esbeli ur panaszkodott, hogy az ágyába esett az eső. Tegnap bőrig ázott.

— Ugy? Akkor írjon a számlájára még 1 koronát a fürdőért!

Kedves ajándék. Mit vettél a kis fiad születésnapjára?

— Kivettem a takarékperselyéből egy forintot és gyönyörű éjjeli lámpát vettem neki.

Világosan kifejezve. Leány: Tehát nincs ellenvetésed, ha Gusztit eljegyez?

Apa: Ellenvetésem nincs, de nem is adok hozzá semmit!

Az eskü, amelyet meg kell ujtani soha sem ért semmit.

Vannak manapság könyvek, amelyekbe a jót bele kell olvasni.

Az ember szelleme néha több árnyékot vet, mint — teste.

Az élet akkor a legnehezebb, amikor egy hajszálon függ.

Ámornak ma könnyű dolga van. A fiatal lányok úgy oda tartják neki a szívüket, hogy lehetetlen el nem találni.

Még a legmosolygóbb mennyboltozat láttára is elkomolyodunk, ha arra gondolkunk, hogy egyszer az égbe is kell jutnunk.

Az óra sem olyan ostoba, mint némely ember, hogy azt higgye, ha megáll, az idő nem halad tovább.

A közül, amin a nő keresztül megy egyet soha sem vall be: születése félszázados jubileumát.

A teljesen békés házasság: nyár — eső nélkül.

A bigámiát nem kellene büntetni, már magában véve is büntetés.

Hasznos tudni való.

Miről jó a petroleum? Hogy régebben a petroleum igen elterjedt g y ó g y s z e r volt, azt említeni sem kell, mert köztudomású dolog hanem azt talán kevesen tudják, hogy mint t i s z t i t ó s z e r pl. ablakokhoz kitűnő.

Annyi mindennel próbájak tisztára mosni az ablakokat is meg kel csak próbálni, sem mivel oiy kristálytisztító nem lesz, mint petroleummal, persze vízzel vegyítve. Az egészről csak egy kisebb rongy megáztatásához kell és így veszünk két rész vizet és egy rész petroleumot. Ezáltal kétölt nyerünk: az ablak kifogástalan fényes tisztátágát és sok időmegtakarítást, márt az ilyen vízzel mosott üveg, nem szorul annyi törlésre.

— Mint g y ó g y s z e r t pedig igazán jó eredménnyel hssználtuk t y u k o k n á l.

Nemrég az ujságokban is jött, hogy pusztolnak a tyukok. Mint amolyan ujsághírre nem adtam sokat, de nemsokára szomszéd falvainkból majd teljesen kipusztultak a tyukok és lehetett halian, hogy már a mi falunkban is pusztit a tyukvész, mig aztán hallottam, hogy petroleummal gyógyítják őket. Betegségük csak annyiban nyilvánult, hogy gunyasztottak, nem ettek és pár napra rá el is pusztultak.

Csak hogy nálam is előfordult, hogy 2—3 tyuk egyszerre volt beteg és nem adtam többet, mint egy kanál petroleumot egynek egyszerre és ezután egészen elkábultak. Ezen kábulás elmúltával teljesen jól voltak, mondhatom hirtelen. Mohón neki láttak az evésnek és egy sem pusztult el.

L. M.

A citrom mint szépítő szer.

— május 22.

A citrom ősidőktől fogva szépítő szerül szolgál.

Azt állítják, hogy már s z é p Heléna használta volna e szert, hogy teintjét üdén és kifogástalanul fentartsa.

A citromot következőleg kell alkalmazni A gyümölcsöt kétfelé vágjuk, elvároljuk a belét és a héjakat kifordítjuk, úgy hogy tartóvá alakulnak, sárga héjukkal befelé.

E csészékbe t o j á s s á r g á j á t öntünk mely teljesen ment a fehérjétől s ezt valamilyen szagosíthatjuk. Ekkor a héjakat gondosan bekötjük és az egészet 24 óráig állni hagyjuk s ezen idő elmúltával bekenjük a keverékbe arcunkat.

E bedörzsölést melytől a bőr ikönyvedén, de nem kellemetlenül összehuzódik, egy ideig az arczon hagyjuk és aztán oly vízzel melyben b a r a b o l y a f ü f ő t, lemoszuk, de még ekkor sem töröljük le arcunkat. Kevés vázkozás után következik az alapos mosakodás langyos, aromatikussal vízzel. Ekkor e bőr teljesen megtisztul, sima és puha lesz.

Ezen szer gyakori alkalmazása — állítólag — a redőket is elmulasztja.

Vegyész.

CSARNOK.

Romba dőlt lelkek.

— Amerikai regény. —

Fordította: G—d J—f.

Folytatás.

60

Mr. Gilbert igen szívélyesen fogadja őt, el veszi az irományokat azokat áttekinti, megdicséri és két összehajtott bankjegyet ad a nőnek.

Helén halvány arca erre, visszanyeri színét.

— Kegyed sokkal többet fizet nekem, mint a menyit az irás megár, dadogta. — Oh mr. Gilbert, kedves jó, hü barátom. nélküle mi lenne belőlem és gyermekeimből?

Gilbert egy gyors mozdulattal hallgatára inté őt!

— Csend, egy krajezárral sem adok többet, mint a menyit megérdemel. Tehát minden vagyonának vége van már?

— Mindennek, mindennek, mondá szomoruan — már régen.

— Azt tudom, hogy a kegyed hozománya már az első évben el volt tékozolva, de mr. Darcy önnek egy tekintélyes összeget hagyományozott halálakor. Az csupán önnek volt szánva — Lőrincznek nem volt szabad ahhoz nyulni. Est meg kellett volna őriznie.

— Meg kellett volna őriznem! Neki nem lett volna szabad hozzá nyulni! nevetett keserűen. — Kedves mr. Gilbert, tehát nem tudja ön, hogy a nőt enyelgésekkel és kérésekkel mindönnre rá lehet bírni? Meg kell valanom, hogy Thorndyke minkét eszközt felhasználta, a mig csak egy krajezárom volt.

Ha nem volnának gyermekeim, már régen elhagytam volna őt — ne lennének csak ezek, már régen a halált kívántam volna magamnak mr. Gilbert. Ekkor kezeit Gilbert vállára tévé és ragyogó szemével annak arcába nézett, miközben így szólt: Én olvastam a levelet, melyet mr. Darcy halálakor Lőrincznek irt.

— Ön olvasta? kérdé Gilbert izgatottan.

— Én ösmerem Bourdon Norina történetét. Oh, mr. Gilbert, ha önnek nem volna inkább angyali meutemberi lelkülete, ugy Torn-dyke Lőrincz nejet és gyermekei szemei előtt engedné éhen halni!

— Hallgasson! mondá ismét Gilbert, az égre kérem, Helén! Csak azt ohajtanám, hogy a pénzt tőlem elfogadná, anélkül hogy érete dolgozzék. Egy kedves, ártatlan leányt csábitója pedig lsten kezében van. A mi önt illeti, nem tudja még, hogy mr. Darcy önnek érdekében egy ajánlatot tett?

— Az én érdekemben? Tudom, hogy megérkezett, ennyi minden. Kegyed tehát látta őt?

— Még nem Ma fog hozzám jönni, minden pillnatban várom. Névjegyét küldé hozzám, melyen azt adá tudtomra; „ha kegyednek férjével való együtléte tarthatatlana lesz, ha kényszereti fogja, hogy elhagyja őt, utasítása van, hogy felőle és gyermekei felöl gondoskodják. Ez saját val mint mr. Darcy ohaja volt. Ezen feltétel mellett minden pillanatban az otthon rendelkezésére áll.”

Az ajtón kopogtak.

— Mrs. Darcy, jelenti az irnok.

— Én távozom, mondá Helén, gyorsan

felállva Azon nap, melyen Mrs. Darcy ajánlatát elfogadható, már nincs meszire. Itt azonban nem találkozhatom vele. Küldjön nekem holnap több muakát. Ezer köszönet, isten önnel!

Köszönt a szobából. Az előszobában egy delnő ült feketelyem utazó ruhában és fekete fátyolban. A közelebbi pilanatban Mrs. Thorn-dyke már az utcán volt, Mrs. Darcy pedig Gilbert szentélyébe vezetett.

Gilbert kíváncsian tekintett reá Mrs. Darcy meglehetősen magas, nyulánk testakatu, kellemes és csinos volt — ezt látta Filbert; azonban mi volt az, mi szívtét hirtelen sebesebben dobogni készítette?

Mrs. Darcy leült, anélkül, hogy a fátyolt levette volna.

— Kissé elkéstem, kezdé a beszédet. Remélem azért nem vártam önt?

Gilbert elhalványodott s hallgatagon ülve maradt. Hallotta a hangot, de a szavakat nem érté. Szemei a fátyolra votlak irányozva. Ki volt e nő?

— Mr. Gilbert, szól, látom hogy ön engem ösmer.

Ekkor hátraveté fátyolát és ott ült előtte — Norina.

Norina! Négy év után — Norina! Gilbert arcza, valamint ajkai elhalványodnak. Norina reszketett és meghajolt tekintete előtt kezeivel elfedte arczát és elfordult Gilberttől.

— Bocsásson meg nekem, Gilbert, szó t. megtört hangon. Ha tudná ön, hogy mennyit szenvedtem, bizonyára megbocsátana.

Gilbert egy pilanatig zavarodottan emelte homlokához kezét. Azután felemelkedett, mintha új életre ébredne.

— Norina! mondá, valóban ön az? Kis Norina! Hisz nekem Barcy özvegyét jelenték be.

— Valóban. Én Mr. Darcy özvegye vagyok.

Gilbert zavarodottan mereszté rá szemeit.

— Kegyed! Hisz annak neve Liszton Jenni volt?

— Az ő neve Bourdon Norina. — Liszton Jenni nem létezik. Fz csak azon név volt mely alatt Mr. Darcy házába először bevezetve lettem.

— Azon név, mely egyszrsmind a hirlapban is jelezve volt.

— Tudom. Azonban én valódi nevemen, lettem megeskelve, Liszton Jenni név alatt Mr. Darcynak csak barátjai előtt voltam bemutatva, s hogy a sok kérdezősködéseket kiküldjük, úgy jött e név a hirlapba. Mr. Darcy ösmerte egész történetemet, ösmerte annak minden reám vonatkozó részletét. Azonban ön, Mr. Gilbert! — késő már, hogy öntől bocsánatot kérjek azon nagy igaztalanságért melyet irányában négy évvel ezelőtt elkövettem, de teljes szívemből esedezem most azért.

Osszekulesolta kezeit régi szokása szerint — fekete szemei megteltek könnyekkel. Azonban ha Gilbert meg volt is ezáltal indulva, mindazáltal megindulásából nem mutatott semmit.

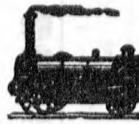
— Már régen megbocsátottam önnek, Mrs. Darcy, mondá hidszen. Jobb így a hogy van. Sokkal jobban örvendek, semhogy azt kifejezhetném és hálát adok a gondviselésnek, hogy kegyednek oly jól ment dolga.

Norina lesüté fejét. Arcza égott. Ezen négy év, szép magán uralkodni tuító, nyugodt tekintetü nővé tevé őt; azonban bizonytalan hangja, lehorgasztott feje földreszegzett szemei most igen alázatos kinézését kölesönöztek külséjének.

— Én igaztalanságot követtem el; igaztalanságot, mely sokkal nagyobb, semhogy azért becsánatot kérhessek; azonban ha a szenvedés: büntetése a bűnnek, úgy én már bűnhödtem. Engedje elbeszélmem ama szomorú idő keserü történetét. Ez önnek kötelessége, valamint az enyém.

Gilbert lehorgasztó fejét és öszeszorított ajakkal hagatot; mialatt Norina vallomását akadozva elbeszélte.

(Folyt. köv.)

Vasuti menetrend

Érvényes 1900. Május hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul	Vonat	Erkezik	
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonal	1.28 délután
P.-Ladány	7.10 este	Személyvonal	8.40 este
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonal	1.50 délután
Budapest	12.36 délután	Személyvonal	8.1 este
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonal	5.5 reggel
Budapest	4.16 délután	Gyorsvonal	9.40 este
Debreczen—M.-Sziget			
Királyhaza	5.22 reggel	Személyvonal	1.36 délután
M.-Sziget	2.56 reggel	Személyvonal	9.50 délelőtt
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonal	10.50 éjjel
M.-Sziget	12.17 délután	Gyorsvonal	4.56 délután
Szatmár-Németi	7.58 este	Tv. sz. sz.	12.03 éjjel
Debreczen—Szerencs			
Szerencs	8.22 reggel	Személyvonal	11.24 délelőtt
Szerencs	4.01 délután	"	7.03 este
Szerencs	6.58 este	"	10.43 éjjel
Debreczen—Füzes-Abony			
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonal	10.24 délelőtt
Tisza-Füred	4.21 délután	"	7.56 este
Debreczen—Nagy-Léta—Vértes			
N.-Léta—Vértes	8.35 reggel	Vegyesvonal	10.43 délelőtt
N.-Léta—Vértes	4.31 délután	"	6.18 délután
Debreczen—Tisza-Lök			
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonal	9.17 délelőtt
H.-Nánásig	4.06 délután	"	7.29 este
H.-Nánásig	11.20 déli	"	1.18 délután

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik	Vonat	Indul	
P.-Ladány	7.41 reggel	Tv. sz. sz.	6.08 reggel
P.-Ladány	5.14 reggel	Személyvonal	4.06 reggel
Budapest	3.36 délután	Személyvonal	9.15 délelőtt
Budapest	6.26 este	Gyorsvonal	1.55 délután
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonal	7.09 este
Budapest	11.44 délelőtt	Gyorsvonal	6.50 reggel
M.-Sziget—Debreczen			
Szatmár-Németi	7.51 reggel	Személyvonal	3.45 reggel
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonal	6.— reggel
Szatmár-Németi	6.45 este	Személyvonal	2.47 délután
M.-Sziget	3.55 délután	Gyorsvonal	11.30 délelőtt
M.-Sziget	10.12 éjjel	Személyvonal	3.39 délután
Szerencs—Debreczen			
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonal	5.— reggel
Szerencs	12.07 délután	Személyvonal	9.03 délelőtt
Szerencs	7.53 este	Személyvonal	5.10 délután
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen			
N.-Léta—Vértes	7.18 reggel	Vegyesvonal	5.25 reggel
N.-Léta—Vértes	3.13 délután	"	1.05 délután
Tisza-Lök—Debreczen			
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyesvonal	5.06 reggel
Tisza-Lök	6.35 este	"	2.35 délután
H.-Nánás	3.30 délután	"	1.30 délután
Füzes-Abony—Debreczen			
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonal	4.18 reggel
Füzes-Abony	5.45 délután	"	11.35 délelőtt

Bérkecsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napzámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 8 órától d. n. 1-ig, vagy d. n. 1-től esti 9 óráig	8	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
1 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompói belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végítéssel a templomban történik, a temetőbe ki és vissza	8	4
A háztól a csónak a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházról jövet	60	40
Az arm. vasuti indóház vagy raktárhoz az pal enet vagy jövet kéai táskával	50	30
Éjjel	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, cukorgyár, légszuszogó, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
minden következő órára	60	40
Külön három- és lovásártörre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	80
minden következő órára	40	30
Katonai lakományhoz és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
minden további órára	40	30

Kiadó bolthelyiség.

Gróf Dégenfeld-tér szegletén 9 sz. a. mely különösen liszt kereskedésnek az ottani nagy forgalmat tekintve igen alkalmas. A bolthelyiség összeköthető vagy egy két szobával együtt, vagy külön is kiadó.

Biztos kereset

kinálk ozik jó beszélőké pességgel bíró tisztességes személyek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törv. cz. értelmében sorsjegyeknek, állampapiroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni kívánnak.

„MERKUR“
váltóüzleti részvénytársaság
BUDAPEST
Arany- János- utca 31.

278. R.
1900.

Hirdetmény.

B.-Ujváros község határában folyó hó 14-én] egy herélt 4 éves deres ló vétetett bitangságba. — Ha igazolt tulajdonosa f. évi június 13-ig nem jelentkezik, ugyanezen nap d. e. 9 órakor nyilvános árverésen elfogadatni.

B.-Ujváros 1900. Május 21.

Előjáróság.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre kő-és könyvnyomdájában

**Egyedüli gyógyfürdő
A KONYÁRI SÓSTÓ**

Biharmegye, posta és vasuti állomás Hosszu pályai, hol minden vonatonál kocsii rendelkezésre áll,

gyógyítja

a görvélykór, csont szu, összezsugorodott izület, sápkór, idegeség, lép, vese, máj bajokat és bőr kiütéseket. **Megnyitás április 29-én.** Fürdő orvos **Dr. Móricz Ernő**

Bővebb felvilágosítással szolgál

Zima József

fürdő igazgató.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni miszerint **Piacz u. 47 sz. alatt volt**

ZONGORA TERMEK

Szent-Anna-utca 3 szám alatti helyiségbe helyeztem át.

A legjobb gyártmányu zongorák és pianók jutányos árban kaphatók.

Javitások és hangolásokat mérsékelt áron eszközöl

Szendrő Sándor,

zongora készítő.

Zacherlin

Nem
papir-töltsérekben!

Kizárólag valódi üvegekben.

Ez a valódi, felülmúlhatatlan, gyökerez segítőszert mindenféle élődi féreg ellen,

Karlsruhé, Reich Friedr. Heildelshem; Eberhard Wilh Durersheim; Haitz Aug. Mühlburg; Holzwarth G. Debreczenben Balogh Gyula, Békés Emil. Csanak József, Csicsó Lajos, Csuka Lajos, Czeglédi Józsefné, Deutsch Albert, Deutsch Lajos, Félegyházy János, Franciscs és Jóna Frisch Károly, Ganofszky Lajos, Geréby Fülöp, Havas József, Hirsch Miklós, Jánossy Béla, Klein Bernát, Kontsek Géza, Kovács Mihály, Leidenfrost Armin, Lusztig K., Mayer József, Parti Ferencz, Rickl József, ifj. Kósa Lajos, Rozenfeld R. Rosenthal Dániel, Róth Antal, Róth Ignác, Szabó Zsigmond, Szent-Királyi-Tivadár, Térey József, Tóth Kálmán, Tóth Sándor, Várray János. Berettyó Ujfalu: Ifj. Weiszberger Ignác. **Er Mihályfalva:** Groza Hermann Kulesár Gyula. Léway Vinceze. Polák Moritz. **H. Búszrmény:** Gemünbeck József, Kurländer Gyula. **Hajdu Nánás Slachta.** Hajdu Szoboszló: Körner Béla. **Tisza Fűred** Schön Jakab Weiszman Izrael